Linden

HAD Z ESSEXU

SARAH PERRYOVÁ

Had z Essexu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Sarah Perryová

Had z Essexu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

SARAH PERRYOVÁ

HAD Z ESSEXU

Lindeni

Copyright © Sarah Perry, 2016
Cover design © Peter Dyer, 2016
Translation © Marína Gálisová, 2018

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0630-8
ISBN e-knihy 978-80-566-0702-2 (1. zverejnenie, 2018)

Venujem Stephenovi Crowovi

Keby ste veľmi chceli, aby som vám povedal, prečo som ho mal rád, cítim, že to môžem vyjadriť iba jedinou odpoveďou: „Lebo to bol on; lebo som to bol ja.“

Michel de Montaigne: *O priateľstve*

SILVESTER

Mladý muž za chladného splnu kráča po brehoch rieky Blackwater. Poriadne zapil starý rok, až ho rozboleli oči, zdvihol sa mu žalúdok, unavili ho jasné svetlá a hurhaj. „Len na chvíľu zídem k vode," povedal a pobozkal najbližšie líce. „Vrátim sa pred zvonením." Teraz pozerá k východu, kde hučí príliv, vidí pomalé a tmavé ústie rieky do mora, biele čajky žiariace na vlnách.

Je chladno a on by to mal cítiť, ale vypil veľa piva a má na sebe spoľahlivý hrubý kabát. Golier ho škriabe vzadu na krku: cíti sa pripitý a priškrtený, lepí sa mu jazyk. *Pôjdem sa namočiť,* pomyslí si, *to ma preberie.* Zíde z chodníka a zastane sám na brehu, kde hlboko v tmavom bahne všetky potoky čakajú na príliv.

„Sme navždy v láske spojení," zaspieva príjemným kostolným tenorom, potom sa zasmeje a niekto mu smiech opätuje. Rozopne si kabát, roztvorí ho, to však nestačí: chce cítiť na pokožke ostré šľahy vetra. Zíde bližšie k vode a vyplazí jazyk do slaného vzduchu. *Áno, pôjdem sa namočiť,* pomyslí si a zhodí kabát do bariny. Napokon, už to spravil, bol vtedy ešte chlapec a mal so sebou dobrú spoločnosť: hrdinské polnočné kúpanie, keď starý rok zomiera v náručí nového. Príliv je nízky – vietor zoslabol – a rieka Blackwater v ňom nevyvoláva strach: dajte mu pohár a vypije ju celú aj so soľou, mušľami a ustricami.

Lenže čosi sa v smere prílivu alebo v prúde vetra zmení: hladina ústia sa pohne, mládenec podíde o krok bližšie

a zdá sa mu, že voda pulzuje a vibruje; potom sa zaligoce, znehybnie, krátko nato sa kŕčovito mykne, ako keby sa pri dotyku odtiahla. Mládenec pristúpi ešte bližšie, stále sa nebojí; čajky postupne odlietajú a posledná zdesene zavreští.

Zima ho zasiahne ako úder zozadu do šije: preniká mu cez košeľu, do kostí. Povznesená nálada z alkoholu je preč a on bezútešne stojí v tme – hľadá kabát, ale oblaky zakryli mesiac a on je ako slepý. Dýcha pomaly, vzduch ho bodá ako ihličky; močarina pri jeho chodidlách je odrazu mokrá, ako keby niečo vyhnalo vodu vyššie. *O nič nejde,* pomyslí si a zbiera odvahu, ale už je to tu zase: zvláštna nehybná chvíľa, ako keby sa díval na fotografiu, a po nej nasleduje prudký nerovnomerný pohyb, ktorý nemôže byť len odrazom mesiaca na vlnách. Zdá sa mu, že vidí – je si istý, že vidí – pomalý pohyb niečoho obrovského, prikrčeného, pokrytého drsnými prelínajúcimi sa šupinami. Vzápätí je to preč.

V tme sa ho zmocní strach. Cíti, že tam niečo je a čaká – neúprosné, obludné, zrodené vo vode, stále s okom obráteným k nemu. Spalo to v hlbinách a napokon sa to vynorilo: predstavuje si, ako to pláva cez vlnu a dychtivo oňucháva vzduch. Zmocní sa ho hrôza, až mu vynecháva srdce, v okamihu prišlo obvinenie, odsúdenie aj trest: aký je hriešnik – akú má v srdci čierňavu! Cíti sa vydrancovaný, zbavený všetkého dobra: nemá sa čím brániť. Pozrie na čiernu rieku a je to tam znovu – niečo roztína hladinu, potom spomaľuje – áno, je to stále tam, čaká a napokon ho to našlo. Pocíti zvláštny pokoj: napokon, spravodlivosti musí byť učinené zadosť, a on ochotne priznáva vinu. Cíti len výčitky svedomia a nečaká ho spása – presne podľa zásluhy.

Potom sa však zdvihne vietor, posunie oblak a hanblivá luna ukáže svoju tvár. Svetlo je slabé, no prináša úľavu – a on konečne uvidí svoj kabát, ani nie meter odtiaľ, zablatený na obrube; čajky sa vracajú k vode a on sa cíti úplne hlúpo. Hore z chodníka sa ozve smiech: dievča a jej chlapec, slávnostne vyobliekaní. Zamáva a zakričí: „Tu som! Tu som!“ *A som tu,* pomyslí si: tu v močiari, ktorý poznám ako vlastnú dlaň, príliv pomaly ustupuje a niet sa čoho báť. *Príšera!* pomyslí si a zasmeje sa na sebe, od odkladu trestu sa mu zakrúti hlava. Ako keby vo vode mohlo byť niečo iné ako haringy a makrely!

V Blackwateri sa niet čoho báť, niet čo ľutovať: iba zazmätkoval v tme a priveľa si uhol. Voda ho príde pozdraviť a znovu je jeho starou spoločníčkou; aby to dokázal, podíde bližšie, zamočí si čižmy, vystrie ruky. „Tu som!“ zvolá a čajky odpovedajú. *Len sa rýchlo namočím,* pomyslí si, *na rozlúčku so starým rokom*. So smiechom si vyzlečie košeľu.

Kyvadlo prejde od jedného roku k druhému a nad prahlbinou je tma.

I

ČUDNÉ ZVESTI Z ESSEXU

JANUÁR

I

Jedna hodina v bezútešný deň a guľa na greenwichskej veternej ružici klesla. Na nultom poludníku bol ľad a takisto aj na rahnách širokých riečnych člnov na rušnej Temži. Kapitáni si značili čas a príliv a obracali plachty proti severovýchodnému vetru; náklad železa mal namierené do zlievarne vo Whitechapeli, kde zvony odbíjali päťdesiat na nákovu, ako keby sa krátil čas. Čas plynul za múrmi newagetského žalára, márnili ho filozofi na Strande; strácali ho tí, ktorí si želali, aby sa minulosť stala prítomnosťou, nenávideli ho tí, ktorí si želali, aby sa súčasnosť stala minulosťou. Na Kostole svätého Klementa hlaholili zvony a na Westminsterskom paláci mlčal zvon zvolávajúci poslancov.

Čas boli peniaze na Kráľovskej burze, kde muži trávili popoludnie rozlúčkou s nádejou, že prepchajú ťavu uchom ihly, a zatiaľ v kanceláriách v Holborn Bars ozubené koliesko hlavných hodín spôsobilo elektrický výboj, ktorý vyvolal zvonenie ďalších hodín. Všetci úradníci zdvihli hlavy od účtovných kníh, vzdychli a znovu ich sklonili. Na Charring Cross Road čas presadal z voza na omnibusy a drožky, v nemocničných izbách v Barts a Royal Borough naťahoval minúty na hodiny. Vo Wesleyho kaplnke spievali *Už presýpa sa piesok v hodinách* a túžili, aby sa presýpal rýchlejšie; neďaleko odtiaľ, na cintoríne Bunhill Fields, sa topil ľad na hroboch.

V Lincoln's Inne a Middle Templi právnici pozerali do kalendárov, ako sa končia premlčacie lehoty; v izbách

v Camdene a Woolwichi bol čas krutý k milencom, ktorým nešlo do hlavy, ako to rýchlo ubehlo, a čas bol láskavý k ich obyčajným ranám. Na druhej strane mesta v radových domoch a činžiakoch, vo vysokej spoločnosti, v spodine aj v strednej triede, sa čas trávil i premrhával, šetril i odsúval; a stále padal ľadový dážď.

Stanice metra Euston Square a Paddington hltali cestujúcich, ktorí sa dnu valili sťa surovina, ktorú treba zomlieť, spracovať a vyklopiť z foriem. Vo vozni na trati Circle Line smerom na západ sa v blikajúcich svetlách ukazovalo, že v *Timesoch* nepíšu nič veselé, a v uličke sa z tašky vysypalo poškodené ovocie. Bolo cítiť vôňu dažďa na pršiplášťoch a medzi cestujúcimi, utopený vo vyhrnutom golieri, doktor Luke Garrett ticho odriekal časti ľudského srdca. „*Ľavá komora, pravá komora, horná dutá žila,*" odratúval si na prstoch a dúfal, že tieto litánie spomalia nervózny tep jeho vlastného srdca. Muž vedľa neho pobavene zdvihol hlavu, potom pokrčil plecami a odvrátil sa. „*Ľavá predsieň, pravá predsieň,*" šepkal si Garrett. Bol zvyknutý na pátravé pohľady cudzincov, ale zbytočne ich nevyvolával. Prezývali ho Škriatok, keďže ostatným mužom málokedy siahal vyššie ako po plecia, a mal energickú pružnú chôdzu, ktorá pôsobila, ako keby sa hocikedy bez varovania chystal vyskočiť na podokenicu. Dokonca aj cez kabát bolo vidieť neodbytnú silu jeho končatín a čelo sa mu nad očami vydúvalo, ako keby sa doň ledva zmestil jeho prenikavý intelekt. Nosil dlhú čiernu ofinu ako okraj havranieho krídla, spod nej pozerali tmavé oči. Mal tridsaťdva rokov: chirurg s nenásytnou a neposednou mysľou.

Svetlá zhasli, znovu sa zažali a Garrettov cieľ sa priblížil. O hodinu sa mal zúčastniť na pohrebe pacienta a ešte nikto v smútočnom obleku necítil toľkú ľahkosť. Michael